

Nr 277.

Av herr **Persson** och herr **Nilsson, Bror**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för lärarpersonalen vid de statsunderstödda lantbruksundervisningsanstalterna m. m.

I proposition nr 313 till årets riksdag har Kungl. Maj:t framlagt förslag till lönereglering vid de statsunderstödda lantbruksundervisningsanstalterna m. m. Förslaget ansluter sig i huvudsak till den utredning med förslag till lönereglering för lärarpersonalen vid nämnda undervisningsanstalter, som kungl. lantbruksstyrelsen överlämnat den 20 april 1942. I vissa avseenden avviker emellertid Kungl. Maj:ts förslag från vad kungl. lantbruksstyrelsen föreslagit.

I lantbruksstyrelsens utredning har föreslagits, att framförallt de extra ordinarie ämneslärarna borde komma i åtnjutande av en väsentlig löneförbättring. För närvarande åtnjuter e. o. ämneslärare vid vinterkurs om minst 125 dagar en grundlön av 1.900 kronor, provisorisk avlöningsförbättring 285 kronor, 44 % dyrtidstillägg, 836 kronor, varav hälften från staten, samt kristilllägg 290 kronor, likaså hälften från staten, eller tillhopa 3.311 kronor. För helårsanställd e. o. ämneslärare uppgår samtliga löneförmåner till 4.357 kronor. För samtiga tillkommer fri bostad om ett rum. Lantbruksstyrelsens förslag upptager för e. o. ämneslärare vid vinterkurs om minst 125 dagar en begynnelselöen av 3.240 kronor, vid vinterkurs om minst 150 dagar 3.468 kronor samt vid lantbruksskola eller lantmannaskola med helårskurs, vinterkurs och fortsättningskurs eller längre kurs 4.200 kronor. Härtill komma för samtliga rörligt tillägg och kristilllägg enligt för statens befattningshavare gällande grunder. Kungl. Maj:t har föreslagit en begynnelselöen av 3.100 kronor vid vinterkurs om minst 125 dagar, 3.300 kronor vid vinterkurs om minst 150 dagar samt 4.000 kronor vid lantbruksskola eller lantmannaskola med helårskurs, vinterkurs och fortsättningskurs eller längre kurs. Kungl. Maj:ts förslag innebär sålunda en sänkning av den föreslagna grundlönen med respektive 140, 168 och 200 kronor. Lantbruksstyrelsen hade dessutom föreslagit två ålderstillägg om 300 kronor vardera efter 3 och 6 år. Kungl. Maj:t föreslår däremot, att ålderstilläggen begränsas till 240 kronor vardera.

Det torde vara nödvändigt, att lönerna till de extra ordinarie lantbrukslärarna avvägas så att skälig kompensation erhålles för den numera både långvariga och dyrbara agronomutbildningen. Den ringa tillströmningen av elever till lantbrukshögskolan och de stora svårigheter för lantbruks- och lantmannaskolorna att erhålla fullgoda lärarkrafter, som de senaste åren yppat sig,

visa med all önskvärd tydlighet, att lönerna ej få avvägas alltför snävt, om det skall bliva möjligt att erhålla en tillfredsställande rekrytering av lantbrukslärarkåren. Starka skäl synas sålunda tala för att lantbruksstyrelsens förslag till löner för extra ordinarie ämneslärare vid lantbruks- och lantmannaskolor följes.

Beträffande kostnaderna för till lärarpersonalen vid de lägre lantbruksundervisningsanstalterna utgående rörligt tillägg och kristillägg har Kungl. Maj:t föreslagit, att allenast en tredjedel härav skall utgå av statsmedel, medan skolornas huvudmän förutsättas skola bestrida kostnaderna för två tredjedelar. Anmärkas må, att Kungl. Maj:t i proposition nr 274 angående löneroglering för lärarpersonalen vid folkhögskolor m. m. föreslagit, att staten skall lämna bidrag till bestridande av hälften av kostnaderna för rörligt tillägg och kristillägg. Vidare föreslås i nämnda proposition, att såsom villkor för erhållande av statsbidrag skall bland annat gälla, att lärarna erhålla vederbörliga indextillägg, under det att för lantbruksundervisningsanstalternas del något sådant villkor icke föreslagits. Det torde vara av stor vikt, att enhetliga bestämmelser stadgas beträffande rörligt tillägg och kristillägg för folkhögskolor och lägre lantbruksundervisningsanstalter. Det kan annars förväntas, att samtliga lantbruksskolor, ungefär 24 % av lantmannaskolorna och icke mindre än 41 % av lantbruksskolorna, vilkas lärarpersonal hittills enligt lantbruksstyrelsens utredning icke åtnjutit dyrtidstillägg från orten, även i fortsättningen icke komma att erhålla rörligt tillägg och kristillägg från orten, då stora flertalet av de hushållningssällskap, föreningar eller stiftelser, som stå såsom huvudmän för berörda skolor, av ekonomiska skäl icke mäktat att betala det huvudmännen åvilande rörliga tillägget och kristillägget. Strävandet efter att skapa ett enhetlig lönesystem för nämnda lärarkategorier blir därmed omöjliggjort. Det synes därför skäligt, att staten i likhet med vad lantbruksstyrelsen föreslår påtager sig kostnaderna för samtliga kontant utgående löneförmåner till lärarpersonalen vid de lägre lantbruksundervisningsanstalterna, en princip som kommit till uttryck vid de senaste lönerogleringarna för icke-statlig lärarpersonal.

Med stöd av vad som här anförts få vi föreslå,

att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 313 måtte besluta,

att begynnelselönen för extra ordinarie ämneslärare vid lantbruks- och lantmannaskolor bestämmas till, vid vinterkurs om minst 125 dagar 3.234 kronor, vid vinterkurs om minst 150 dagar 3.468 kronor samt vid lantbruksskola eller lantmannaskola med helårskurs, vinterkurs och fortsättningskurs eller längre kurs 4.200 kronor jämte rörligt tillägg och kristillägg för samtliga,

att staten beträffande såväl rörligt tillägg som kristillägg skall bestrida hela kostnaden för dessa tillägg,

att för avlöningar och rörligt tillägg ett belopp av 100.000 kronor utöver av Kungl. Maj:t föreslagna belopp skall utgå å anslaget till Lägre lantbruksundervisning m. m.: Understöd åt lantbruks-, lantmanna- och lantushållsskolor: Avlöningar,

att för kristillägg ett belopp av 80.000 kronor utöver av Kungl. Maj:t föreslagna belopp skall utgå å nionde huvudtitels allmänna anslag till kristillägg.

Stockholm den 6 juni 1942.

Ivar Persson.

B. A. Nilsson.
